

20140120314

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Се прогласува Законот за вонсудско спогодување, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 17 јануари 2014 година.

Бр. 07-323/1
17 јануари 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Предмет на Законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат условите за отворање на постапка за вонсудско спогодување, начинот и постапката на вонсудско спогодување и правните последици од неговото отворање и спроведување.

Примена на одредбите од други закони

Член 2

При спроведување на постапката за вонсудско спогодување ќе се применуваат и одредбите од Законот за уредување на рокови за намирување на паричните обврски настанати при деловни трансакции.

Значење на одредени поими

Член 3

За целите на овој закон одделни поими го имаат следново значење:

1. “Ликвидност“ е способност навремено да се исполнуваат достасаните парични обврски;

2. “Солвентност“ е постојана способност за исполнување на сите свои парични обврски;

3. “Адекватност на капиталот“ е односот меѓу долгорочни извори на финансирање и обемот и видот на работите кои економскиот оператор ги врши и ризикот на кој е изложен во работењето;

4. Економски оператори се:

- трговско друштво или трговец поединец основан согласно со Законот за трговските друштва и

- други правни и физички лица кои се основани согласно со закон и вршат профитни дејности;

5. “Финансиско реструктуирање“ е постапка која се спроведува врз основа на прифатен план за финансиско реструктуирање со цел да се постигне состојба на ликвидност и солвентност;

6. “Постапка на вонсудско спогодување“ е постапка која се спроведува со цел да се постигне ликвидност и солвентност на должникот;

7. “Доверители“ во процесот на вонсудско спогодување се лични доверители на должникот кои во времето на отворањето на постапката за вонсудско спогодување имаат имотноправно побарување спрема должникот и

8. “Приоритетни побарувања“ се побарувања од повисок исплатен ред во кои спаѓаат плати, придонеси од плата за ПИО, здравствено осигурување и осигурување во случај на невработеност и надоместоци за периодот од последните три месеци пред отворањето на вонсудско спогодување.

II. ОБВРСКИ НА ЕКОНОМСКИОТ ОПЕРАТОР КОГА ЌЕ НАСТАПАТ УСЛОВИ НА НЕЛИКВИДНОСТ

Неликвидност

Член 4

Неликвидност, во смисла на овој закон, постои кога економскиот оператор повеќе од 30 дена доцни со исполнување на една или повеќе парични обврски.

Инсолвентност

Член 5

(1) Инсолвентност настанува кога економскиот оператор ќе:

1) стане неспособен за плаќање и

2) стане презадолжен.

(2) Економскиот оператор е неспособен за плаќање ако не може подолготрајно да ги исполнува своите достасани парични обврски. Состојбата кога економскиот оператор ги намирил или може да ги намери во целост или делумно побарувањата од некои доверители, сама по себе не значи дека е способен за плаќање.

(3) Се смета дека економскиот оператор е неспособен за плаќање кога во период подолг од 30 дена не е во можност, без одлагање, да исплати достасано побарување врз основа на веродостојни исправи.

(4) Се смета дека економскиот оператор е презадолжен ако вредноста на неговиот имот не ги покрива неговите обврски. Нема да се смета дека економскиот оператор е презадолжен ако спрема околностите на случајот може основано да се претпостави дека со продолжување со работа уредно ќе ги исполнува своите обврски по нивното достасување.

Постапување на економските оператори во услови на неликвидност

Член 6

(1) Економскиот оператор во состојба на неликвидност не смее да врши никакви плаќања освен оние кои се нужни за редовно работење.

(2) Се смета дека за редовно работење нужни се плаќања за:

- 1) приоритетни побарувања;
- 2) бруто плати за работниците од денот на отворањето на постапка за вонсудско спогодување;
- 3) оперативни трошоци на работењето (електрична енергија, вода и друго);
- 4) набавка на стока и услуги потребни за редовно работење;
- 5) данок на додадена вредност, придонеси и други даноци кои од страна на должникот мораат да бидат пресметани и платени согласно со прописите и
- 6) трошоци за постапките пред државните органи.

(3) Економскиот оператор во состојба на неликвидност не смее да презема активности со кои би предизвикал штета на доведување или истите ќе ги доведе во нерамноправна положба.

(4) Под активности од ставот (3) на овој член особено се смета пренасочување на парични и финансиски текови на други лица, давање заем, исплаќање аванси за добивка или добивка, исплаќање на дивиденда и вршење пренос на права на трети лица, особено на поврзани друштва.

(5) Економскиот оператор е должен по настанувањето на неликвидноста да преземе мерки за финансиско реструктуирање со цел за повторно воспоставување на состојба на ликвидност.

(6) Освен редовните активности од ставот (2) на овој член економскиот оператор може да презема и други работи кои се предвидени како мерки за финансиско реструктуирање од ставот (5) на овој член.

(7) Од моментот на отворање на постапка за вонсудско спогодување до правосилноста на решението со кое се одобрува склучување на вонсудска спогодба, економскиот оператор може да врши и други плаќања и да презема други работи врз основа на претходно добиена согласност на доверителите на вонсудското спогодување.

Обврска за поведување на постапка за вонсудско спогодување

Член 7

(1) Ако со преземените мерки за финансиско реструктуирање надвор од постапката за вонсудско спогодување должникот не може да воспостави состојба на ликвидност, должен е во рок од 30 дена од настанувањето на неликвидноста да поведе постапка за вонсудско спогодување.

(2) Ако должникот не е способен за плаќање или презадолжен е должен, без одлагање, а најдоцна во рок од 21 ден од настанувањето на инсолвентност да поведе постапка за вонсудско спогодување.

III. ПОСТАПКА НА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Цел на вонсудско спогодување

Член 8

Постапка за вонсудско спогодување се спроведува со цел:

1) на должникот кој станал неликвиден и/или инсолventен да му се овозможи финансиско реструктурирање врз основа на кое ќе постане ликвиден и solventен и

2) на доверителите да им се овозможат поповолни можности за намирување на нивните побарувања од можностите кои би ги добиле со отворање на стечајна постапка спрема должникот.

Начело на доброволност

Член 9

Вонсудско спогодување се смета за склучено ако кон него доброволно пристапат должникот и доверители чии побарувања имаат мнозинство според членот 47 од овој закон.

Начело на еднаков третман на доверителите

Член 10

Во постапка на вонсудско спогодување должникот е должен еднакво да постапува спрема сите доверители од ист ранг и да не презема каква било активност со која доверителите би се довеле во нееднаква положба.

Начело на постапување со добра волја

Член 11

Доверителот и должникот во текот на постапката на вонсудско спогодување не смеат да преземаат активности со кои може да се предизвика штета.

Начело за пристап до податоци

Член 12

Заради правилна процена на финансиската состојба и можности за финансиско реструктурирање должникот е должен да му обезбеди на спогодбениот совет, повереникот на вонсудското спогодување и доверителите, навремен и непречен пристап до податоците и документацијата кои се однесуваат на неговиот имот, капитал, обврски, работењето и деловните планови.

Должник во постапката за вонсудско спогодување

Член 13

(1) Постапката за вонсудско спогодување може да се спроведе врз:

- трговско друштво или трговец поединец основан согласно со Законот за трговските друштва и

- други правни и физички лица кои се основани согласно со закон и вршат профитни дејности.

(2) Постапка на вонсудско спогодување не може да се спроведе над финансиска институција, инвестициско друштво и друштво за управување со инвестициски фондови, кредитна институција, друштво за осигурување и реосигурување, лизинг друштво, институции за плаќање и електронски пари.

(3) Постапка за вонсудско спогодување не може да се спроведе над Република Македонија, над фондовите што се финансираат од Буџетот на Република Македонија, Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, Фондот за здравствено осигурување, единиците на локалната самоуправа и над органите на државната управа.

Начела на постапката

Член 14

(1) Постапката на вонсудско спогодување е итна и мора да се заврши пред спогодбениот совет најдоцна во рок од 120 дена од денот на неговото отворање.

(2) Постапката на вонсудско спогодување се отвора само на предлог на должникот.

(3) Предлози, изјави и приговори во постапка на вонсудско спогодување не можат да се даваат, односно поднесуваат ако се пропушти рокот, односно не се присуствувало на рочиште на кое требало да бидат дадени, односно поднесени.

Јавно соопштување

Член 15

(1) Писмената (одлуки, покани, известувања и слично) во постапката за вонсудско спогодување што треба да се објават се доставуваат до Централниот регистар кој ги објавува на својата веб страница. Во објавеното писмено се наведува фирмата, односно името и презимето на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот. Јавното објавување произведува дејство по истекот на осум дена од денот на објавувањето.

(2) Јавното објавување на писмената е доказ дека е извршено нивно доставување до сите учесници.

(3) Податоците кои се објавуваат во текот на постапката на вонсудско спогодување на веб страницата на Централниот регистар се:

- фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот,
- име и презиме, седиште, адреса и телефон на повереникот на вонсудското спогодување,
- решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување,
- оглас со кој се повикуваат доверителите да ги пријават своите побарувања,
- сите решенија и заклучоци донесени во постапката на вонсудско спогодување,
- планови на финансиско реструктуирање и целата документација доставена во текот на постапката,
- сите извештаи доставени во текот на постапката,
- образец за гласање,
- записник за извршеното гласање,
- оглас за одржување на рочиште за склучување на вонсудска спогодба пред нотар и
- известување дека вонсудската спогодба е склучена и текст на вонсудската спогодба.

Одлуки во постапката

Член 16

(1) Одлуките во постапката за вонсудско спогодување се донесуваат во форма на решение и заклучок.

(2) Со заклучок се одлучува за процесните прашања.

Правни лекови

Член 17

(1) Против решение може да се изјави жалба, ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Рокот за жалба изнесува осум дена.

(3) Ако со овој закон е пропишано решението да се достави до одредени лица, рок за поднесување на жалба тече од денот на доставувањето на решението, а за останатите решенија осмиот ден од денот на објавувањето на веб страницата на Централниот регистар.

(4) Жалбата се поднесува до Државната комисија за одлучување во управна постапка во втор степен и постапка од работен однос, преку првостепениот орган.

(5) Првостепениот орган е должен жалбата да ја достави до второстепениот орган во рок од три дена од приемот.

(6) Второстепениот орган е должен да одлучи по жалбата во рок од осум дена од приемот на жалбата.

(7) Жалбата против решение не го одлага извршувањето на решението.

(8) Против заклучок не е допуштена жалба.

(9) Во постапка на вонсудско спогодување не може да се бара враќање во претходна состојба, ниту да се поднесува предлог за обновување на постапката.

Соодветна примена на Законот за општа управна постапка

Член 18

Во постапката за вонсудско спогодување соодветно се применуваат одредбите од Законот за општата управна постапка, ако со овој закон поинаку не е определено.

IV. ОРГАНИ ВО ПОСТАПКАТА ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Член 19

Органи во постапката за вонсудско спогодување се спогодбен совет и повереник.

Спогодбен совет

Член 20

(1) Постапката на вонсудско спогодување ја води спогодбен совет составен од три члена (во натамошниот текст: спогодбен совет) од кои едниот е претседател на советот.

(2) Претседателот и членовите на спогодбениот совет ги именува министерот за економија. За претседател и член на спогодбениот совет може да биде именувано лице со завршено високо образование од правна или економска струка.

(3) Спогодбениот совет се грижи и дава упатства на повереникот за испитување на состојбата на средствата и работењето на должникот, за прегледување на пописот на доверители, пописот на должниковите должници, пријавени побарувања и други работи во врска со подготвување на испитната постапка, односно одлучувањето на спогодбениот совет.

Повереник на вонсудското спогодување

Член 21

(1) Кога спогодбениот совет ќе утврди дека се исполнети условите за отворање на постапка за вонсудско спогодување со заклучок ќе именува повереник на вонсудското спогодување.

(2) Повереникот на вонсудското спогодување го именува спогодбениот совет од листата на овластени стечајни управници.

Должности на повереникот на вонсудското спогодување

Член 22

Повереникот на вонсудско спогодување е должен да:

- 1) ја испита веродостојноста на доставената документација од аспект на работењето и имотот на должникот;
- 2) ги прегледа пријавените побарувања;
- 3) го следи финансиското работење на должникот;
- 4) го информира спогодбениот совет ако должникот постапува спротивно на членот 6 од овој закон;
- 5) го следи ажурното и целосното намирување на трошоците на постапката на вонсудско спогодување;
- 6) го следи ажурното и целосното исполнување на должниковите обврски спрема доверителите според склучената вонсудска спогодба и
- 7) врши и други работи во согласност со овој закон.

Надзор над работата на повереникот

Член 23

(1) Надзор над работата на повереникот на вонсудското спогодување врши спогодбениот совет.

(2) Должникот и доверителите можат против дејствијата на повереникот на вонсудското спогодување да поднесат приговор до спогодбениот совет.

(3) Против одлуките на спогодбениот совет донесени во вршење на надзорот над работата на повереникот на вонсудското спогодување, како и против решение за негово разрешување, не е дозволена жалба.

Разрешување на повереникот на вонсудското спогодување

Член 24

(1) Спогодбениот совет може да го разреши повереникот кој неправилно ги врши своите должности само во согласност или на барање на доверителите.

(2) Повереникот може да биде разрешен и на негово барање.

Награда и надоместок за трошоците на работата на спогодбениот совет и повереникот

Член 25

(1) Претседателот и членовите на спогодбениот совет и повереникот на вонсудското спогодување имаат право на награда за својата работа и право на надоместок на реално потребните трошоци.

(2) Висината на наградата и надоместоците од ставот (1) на овој член се определува врз основа на правилник кој го донесува министерот за економија.

V. ПОСТАПКА НА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Предлог за отворање на постапка

Член 26

(1) Должникот кој се наоѓа во состојба на неликвидност или инсолвентност е должен да предложи отворање на постапка за вонсудско спогодување, согласно со одредбите од овој закон.

(2) По исклучок на одредбите од ставот (1) на овој член должникот кој нема имот или неговиот имот е од мала или незначителна вредност и нема вработени, а се наоѓа во состојба на неликвидност или инсолвентност, може да предложи отворање на постапка за вонсудско спогодување.

(3) До завршување на постапката за вонсудско спогодување не е дозволено да се отвора стечајна постапка.

(4) Постапка за вонсудско спогодување не може да се спроведе ако над должникот е отворена стечајна постапка.

Содржина на предлогот

Член 27

(1) Предлогот за отворање на постапка за вонсудско спогодување се доставува до Министерството за економија.

(2) Предлогот од ставот (1) на овој член содржи:

1) фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот и барање врз должникот да се поведе постапка за вонсудско спогодување;

2) извештај за финансиската состојба и работењето на должникот;

3) план за финансиско реструктуирање;

4) план за оперативно реструктуирање;

5) извештај од овластен проценувач кој содржи процена на вредноста на друштвото и позитивно мислење на планот за финансиско и оперативно реструктуирање;

6) попис на имотот и правата на должникот кои се запишани во соодветни уписници и

7) опис на преговорите со доверителите, доколку ги имало и кои му претходеле на предлогот за отворање на постапката, вклучувајќи и потребни известувања доставени до доверителите кои учествуваат во постапката за да можат да донесат одлука по планот за финансиско реструктуирање.

Извештај за финансиската состојба и работењето на должникот

Член 28

Извештајот за финансиската состојба и работењето на должникот содржи:

1) финансиски извештаи во согласност со Законот за сметководство кои не се постари од три месеци од денот на поднесувањето на барањето за спроведување на постапка за вонсудско спогодување;

2) ревизорски извештај (за економските оператори кои имаат обврска за вршење на ревизија) за финансиските извештаи приложени кон барањето за спроведување на постапка за вонсудско спогодување;

3) попис на обврските спрема доверителите кој ги содржи следниве елементи:

- фирма, односно име и презиме на доверителот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот за секоја поединечна обврска,

- вкупен износ на обврските на денот на приложените финансиски извештаи и учество во вкупниот износ на обврски и

- ознака на правото на излачни и различни намиравања за секоја поединечна обврска спрема доверителот со податоци на предметите врз кои постојат тие права;

4) висина на просечни месечни трошоци на работењето на должникот во последната година пред датата на составувањето на финансиските извештаи од точката 1 на овој став и

5) листа на должниковите должници со податоци за фирма, односно име и презиме на должниковиот должник, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот за секоја поединечна обврска и вкупен износ на долгот.

Финансиски и оперативен план за реструктуирање во постапка на вонсудско спогодување

Член 29

Планот за финансиско и оперативно реструктуирање содржи:

- 1) опис на фактите и околностите кои укажуваат на постоење на услови за отворање на постапка за вонсудско спогодување;
- 2) пресметка на недостиг на ликвидни средства на денот на приложените финансиски извештаи;
- 3) опис на мерките за финансиско реструктуирање и пресметка на нивните ефекти на кусокот на ликвидни средства;
- 4) опис на мерките за финансиско реструктуирање и пресметка на нивните ефекти на профитабилност на работењето и отстранување на инсолвентноста;
- 5) план на работењето за период од пет години со детално образложение на причините за утврдување на секоја позиција од планот;
- 6) планирани биланси на последниот ден од петгодишниот период за кои е составен планот на работење и
- 7) предлог на вонсудска спогодба со:
 - а) анализа на побарувањата по големина, категорија (приоритени побарувања, излачни права, разлачни права и необезбедени побарувања), очекувано ниво на намирување и предлог на рокови за нивно намирување и споредба со очекувано намирување во случај на стечај и
 - б) пресметка на трошоците на реструктуирање.

Мерки од планот за финансиско реструктуирање

Член 30

Финансиското реструктуирање претставува план на мерки кои треба да ги спроведе должникот за да стане ликвиден и солвентен (во натамошниот текст: мерки на финансиско реструктуирање), во кои се вклучени:

- 1) намалување и одлагање на достасаните должникови обврски;
- 2) во капиталните друштва зголемување на основачкиот влог;
- 3) отплата на рати, промена на роковите за достасување, на каматните стапки и други услови на кредитите, заемите или други побарувања или инструменти на обезбедување;
- 4) впаричување или пренос на имотот заради намирување на побарувањата;
- 5) отпис на долг, отпис на камати и промена на каматни стапки;
- 6) извршување, промена или откажување од заложно право;
- 7) вложување на дополнителни средства за обезбедување од страна на должникот или трети лица, вклучувајќи и давање на емства и гаранции;
- 8) претворање на побарувањата на доверителите во влог во друштвото;
- 9) поврзување со деловни договори со стратешки партнер со цел за обезбедување на одржливост на натамошното работење;
- 10) докапитализација од страна на стратешкиот партнер и
- 11) други мерки со кои се овозможува должникот да биде ликвиден и солвентен.

Понуди на доверителите

Член 31

(1) Со предлогот за вонсудско спогодување должникот може да им понуди на доверителите начин и рок на намирување на побарувањата, а ако предлага нивно намалување, и процентот кој го предлага, во согласност со ставот (3) на овој член.

(2) Предлогот за вонсудско спогодување содржи:

1) вкупен износ на необезбедени побарувања според доставените финансиски извештаи и

2) предлог за намалување на тие побарувања и рокови за нивна исплата.

(3) Ако се предлага исплата на побарувањата во намален износ, процентот што должникот го предлага на доверителите за исплата на нивните побарувања не може да биде помал од 30% - ако плаќањето се предлага да се изврши во рок од четири години, ниту помал од 40% - ако плаќањето се предлага да се изврши во рок од осум години.

Претворање на побарувањата во траен влог како алтернативен предлог

Член 32

(1) Ако должникот е организиран како капитално друштво може во предлогот за вонсудско спогодување да им понуди на доверителите, по свој избор:

1) да прифатат намалување на побарувањата и одлагање на роковите за исплата на побарувањата и/или

2) своите побарувања да ги внесат како влог во постапка на зголемување на основната главнина на должникот.

(2) Понудата од ставот (1) точка 2 на овој член должникот може да ја даде на доверителите со обезбедени или необезбедени побарувања.

(3) Со предлогот за вонсудско спогодување од ставот (1) на овој член должникот е должен да им понуди на сите доверители еднаков број на акции или еднаков номинален износ на удел, соодветно на износот на нивните побарувања.

(4) Ако должникот понудата од ставот (1) точка 2 на овој член ќе ја даде на доверителите со обезбедени побарувања, може да им понуди поголем број на акции или поголем износ на удел за обезбеденото побарување внесено во основната главнина, од бројот на акции или номинален износ на удел, кој му нуди за необезбедени побарувања, внесени во основната главнина.

(5) Ако должникот понудата од ставот (1) точка 2 на овој член ја даде на доверителите со необезбедени побарувања може да им понуди помал број на акции или помал номинален износ на удел за претворено побарување.

(6) Предлогот за вонсудско спогодување содржи:

1) за необезбедени побарувања на доверителите, ако:

- должникот е организиран како друштво со ограничена одговорност, номинален износ на уделот кој ќе го добие доверителот за вложување на побарувањето во основната главнина или

- друштвото е организирано како акционерско друштво, број и номинален износ на акции кои ќе ги добие доверителот за вложување на побарувањето во основната главнина, а ако друштвото издало акции без номинален износ, нивниот број;

2) за обезбедени побарувања на доверителите:

- вкупен износ на обезбедени побарувања и изјава дека ако биде склучена вонсудската спогодба нема да има влијание на обезбедните побарувања и

- податоци од точката 1 на овој став, ако должникот им дал на доверителите со обезбедени побарувања понуда своите побарувања да ги внесат во основната главнина во постапката на зголемување на основната главнина и

3) во однос на начинот на зголемување на основната главнина:

- најмал вкупен износ на необезбедени или обезбедени побарувања кои доверителите мораат да ги пренесат на должникот, за да биде можно успешно остварување на должниковото финансиско реструктуирање и

- ако должникот истовремено со зголемувањето спроведе и поедноставено намалување на основната главнина, номиналниот износ на намалувањето на основната главнина.

(7) Во постапката на зголемување на основната главнина на должникот за целите на финансиското реструктуирање се применуваат соодветните одредби од Законот за трговските друштва.

(8) Доверителите кои во вонсудско спогодување ќе стекнат акции кај должникот, не се обврзани да ја објават понудата за преземање на друштвото.

Рок за донесување на решение по предлогот

Член 33

Спогодбениот совет е должен да одлучи со решение дали ќе отвори постапка за вонсудско спогодување или не во рок од осум дена од денот на добивањето на предлогот.

Процедурални пречки за спроведување на постапката за вонсудско спогодување

Член 34

Спогодбениот совет ќе го отфрли предлогот за вонсудско спогодување, ако:

- 1) предлогот е поднесен за време на траење на претходно склучена вонсудска спогодба;
- 2) не поминал рокот од две години од исполнувањето на обврските од претходно склучена вонсудска спогодба;
- 3) предлогот не е поднесен од овластен предлагач;
- 4) содржината на предлогот не е изготвен според одредбите од овој закон и
- 5) над должникот е поведена стечајна постапка.

Отворање на постапка за вонсудско спогодување

Член 35

Спогодбениот совет ќе донесе решение за отворање постапка за вонсудско спогодување, доколку се исполнети условите пропишани со овој закон.

Содржина на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување

Член 36

(1) Во решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување посебно ќе се наведат податоци за:

- 1) фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот;
- 2) име и презиме и адреса на повереникот на вонсудското спогодување и
- 3) дата на отворање на постапката за вонсудско спогодување.

(2) Со решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување се повикуваат доверителите во рок од 15 дена да ги пријават своите побарувања.

(3) Различните и излачните доверители ќе се повикаат во рокот од ставот (2) на овој член да го известат спогодбениот совет за своите права.

(4) Со решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување ќе се повикаат должниковите должници без одлагање да ги исполнат достасаните обврски спрема должникот.

(5) Со решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување спогодбениот совет ќе закаже прво рочиште осмиот ден по истекот на рокот за пријавување на побарувањата.

(6) Во решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување спогодбениот совет ќе одреди отворањето на постапка за вонсудско спогодување да се запише во Централниот регистар и јавните книги според податоците доставени во содржината на предлогот од членот 27 став (2) точка 6 од овој закон.

Објавување на огласот

Член 37

(1) За отворање на постапка за вонсудско спогодување доверителите се известуваат со оглас.

(2) Огласот за повикување на доверителите со цел за склучување на вонсудска спогодба содржи:

1) фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот;

2) извадок од решението за отворање на постапката;

3) повикување на сите доверители во рок од 15 дена од денот на објавувањето на огласот на веб страницата на Централниот регистар да поднесат пријави до спогодбениот совет во два примероци со докази;

4) место, ден и час за одржување на рочиштето;

5) план за финансиско реструктуирање и

6) ден на објавување на огласот.

(3) Огласот се објавува на веб страницата на Централниот регистар наредниот ден од денот на донесувањето на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување.

Доставување и објавување на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување

Член 38

(1) Решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување се доставува на должникот и банките кои за должникот го извршуваат платниот промет.

(2) Спогодбениот совет може да му наложи на повереникот на вонсудското спогодување, решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување да го достави до доверителите и должниковите должници чија адреса е позната.

Пријавување на побарувањата од страна на доверителите

Член 39

Пријавата на побарување на доверителите содржи:

1) фирма, односно име и презиме на доверителот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот;

2) правна основа на побарувањето и негова висина;

3) доказ за постоење на побарување и негова висина и

4) доказ за постоење на извршна исправа.

Излачни доверители

Член 40

Излачен доверител е лице кое врз основа на свое стварно или лично право може да докаже дека некој предмет не спаѓа во имотот на должникот и не е доверител во постапката за вонсудско спогодување. Неговото право на издвојување на предметот ќе се утврдува според правилата што важат за остварување на тие права надвор од вонсудското спогодување.

Разлачни доверители

Член 41

(1) Доверителите кои имаат заложно право или право на намирување на некој предмет или право што е запишано во јавна книга, имаат право да поведат извршување со цел за продажба или впаричување.

(2) Доверител чие право произлегува од судско или нотарско обезбедување на побарувањето, со пренос на сопственоста или правото во постапка на вонсудско спогодување има третман на разлачен доверител.

Право на одвоено намирување на разлачните доверители

Член 42

(1) Доверителите кои на некој предмет од имотот на должникот имаат заложно право кое е запишано во јавна книга, според овој закон, имаат право на одвоено намирување на своето побарување, камата и трошоци од вредноста на заложениот предмет.

(2) Законско заложно право на наемодавателот или закуподавачот во постапка на вонсудско спогодување не може да се остварува за наемнина или закупнина која се должи за време пред истекот на една година пред отворање на постапката, како ни за надоместок на штета поради откажување на наемот или закупот од страна на повереникот на пред стечајното спогодување.

Други разлачни доверители

Член 43

Со доверителите од членот 41 од овој закон се изедначени:

1) доверители на кои должникот заради осигурување на нивното побарување им предал некој подвижен предмет или пренел некое право;

2) доверители кои имаат право да задржат некој предмет, бидејќи нешто употребиле во корист на тој предмет, во висина во која нивното побарување по тој основ не ја преминува постојната корист;

3) доверители кои имаат право на задржување врз основа на закон и

4) Република Македонија, единиците на локалната самоуправа и други правни лица од јавниот сектор, ако предметот за кој постои обврска за плаќање на царина или данок по законот служи за обезбедување на јавните давачки.

Разлачни доверители во постапка на вонсудско спогодување

Член 44

Доверителите со право на одвоено намирување се доверители во постапка за вонсудско спогодување ако должникот им е и лично одговорен или ако се откажат од правото на одвоено намирување.

VI. ИСПИТНА ПОСТАПКА

Член 45

(1) На првото рочиште се утврдуваат побарувањата спрема пријавите на доверителите и исправите доставени од страна на должникот.

(2) Побарувањата за кои постои согласност меѓу должникот и доверителот за постоење и висина на тоа побарување и за кое постои извршна исправа се сметаат за утврдени побарувања, освен ако должникот располага со доказ дека побарувањето престанало.

(3) Спогодбениот совет составува табела на пријавените побарувања во која за секое поединечно побарување внесува податоци за висината на утврдувањето, односно оспорувањето.

(4) Врз основа на табелата од ставот (3) на овој член спогодбениот совет донесува решение во кое одлучува со колкав износ се утврдени, односно оспорени пријавените побарувања.

(5) Ако вредноста на оспорените побарувања изнесува повеќе од 25% од вредноста на пријавените побарувања, постапката за вонсудско спогодување се запира.

(6) По исклучок од ставот (5) на овој член постапката може да продолжи, ако за оспорените побарувања на рочиште се постигне согласност меѓу должникот и сите доверители.

(7) Должникот го образложува предлогот за вонсудско спогодување и поднесува изјава дека податоците за финансиската состојба и работењето на должникот кои се доставени со предлогот за вонсудско спогодување во целост одговараат на стварната состојба.

(8) После излагањето на должникот по предлогот се произнесува повереникот на вонсудското спогодување.

(9) Ако планот за финансиско реструктурирање се прифати согласно со членот 47 од овој закон, спогодбениот совет со решение утврдува дека:

1) за планот за финансиско реструктурирање гласале доверителите чии побарувања го сочинуваат потребното мнозинство од членот 47 од овој закон и

2) постапката е спроведена врз основа на одредбите од овој закон.

(10) Ако во постапката за вонсудско спогодување е дадена гаранција, решението од ставот (9) на овој член содржи фирма, односно име и презиме на должникот, неговото седиште, адреса и единствен матичен број на субјектот, односно фирма или име и презиме, седиште, адреса и ЕМБС на лицата кои дале гаранција со клаузула за нивна солидарна одговорност спрема сите доверители на должникот.

Право на глас

Член 46

(1) Доверителите одлучуваат за планот за финансиско реструктурирање со гласање.

(2) Право на глас имаат доверителите со утврдени побарувања.

(3) Различните доверители имаат право на глас, како и необезбедените доверители, само ако должникот им е лично одговорен или ако се откажат од своето право на одвоено намирување.

(4) Различните доверители и доверителите на чии побарувања вонсудската спогодба не се однесува, немаат право на глас.

(5) На доверителите со оспорени побарувања ќе им се признае право на глас ако за тоа се согласат должникот и доверителите со право на глас.

(6) Спогодбениот совет ќе изготви список на присутни доверители со право на глас.

(7) Спогодбениот совет за извршеното гласање ќе изготви записник кој го потпишуваат должникот, доверителите, претседателот и членовите на спогодбениот совет и записничарот.

Потребно мнозинство

Член 47

(1) Планот за финансиско реструктуирање се смета за прифатен ако за него гласаат мнозинство на доверители со побарувања над половина од вредноста на сите утврдени побарувања.

(2) Ќе се смета дека против планот за финансиско реструктуирање гласале оние доверители кои имаат право на глас, а не гласале.

(3) Планот за финансиско реструктуирање од ставот (1) на овој член има правна сила спрема сите лични доверители и различни доверители ако се откажале од правото на одвоено намирување.

Запирање на постапката за вонсудско спогодување

Член 48

Спогодбениот совет ќе ја запре постапката за вонсудско спогодување во случаите ако:

1) планот за финансиско реструктуирање не се прифати, постапката за вонсудско спогодување се запира;

2) должникот ги исполни сите обврски спрема доверителите до рочиштето за гласање;

3) по истекот на рокот од 120 дена од денот на отворањето на постапката за вонсудско спогодување пред спогодбениот совет не се спроведе постапка за вонсудско спогодување и

4) по истекот на 60 дена од денот на отворањето на скратена постапка за вонсудско спогодување не се спроведе постапка за вонсудско спогодување.

VII. ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Член 49

(1) Должникот е должен во рок од три дена од денот на правосилноста на решението од членот 45 став (9) од овој закон да поднесе до надлежниот нотар предлог за склучување на вонсудска спогодба.

(2) Со предлогот за склучување на вонсудска спогодба должникот е должен да достави:

1) извештај за финансиската состојба и работењето на должникот;

2) план за финансиско реструктуирање;

3) содржина на прифатениот план за финансиско реструктуирање (утврден процент по кој ќе се исплаќаат доверителите и рокови за плаќање);

4) список на доверители чии побарувања не се оспорени, со наведување на утврдениот и намалениот износ на нивното побарување;

5) список на оспорени побарувања со износ;

6) записник за спроведено гласање и

7) список на гаранти со назначување на нивната солидарна одговорност спрема сите доверители на должникот, ако во постапката за вонсудско спогодување е дадена гаранција.

(3) Ако нотарот врз основа на доставените исправи утврдил дека се исполнети претпоставките за склучување на вонсудска спогодба е должен да закаже рочиште за склучување на вонсудска спогодба.

(4) Рочиште за склучување на вонсудска спогодба се одржува во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

(5) За рочиштето за склучување на вонсудска спогодба должникот и сите доверители кои го прифатиле планот за финансиско реструктуирање се известуваат со оглас.

(6) Огласот се објавува на огласната табла кај должникот и на веб страницата на Централниот регистар најдоцна осум дена пред одржување на рочиштето.

(7) Нотарот ќе допушти склучување на вонсудско спогодување ако на рочиштето согласност ќе дадат должникот и доверителите кои го прифатиле планот за финансиско реструктуирање, а чии побарувања го сочинуваат потребното мнозинство од членот 47 од овој закон.

(8) Содржината на вонсудската спогодба мора да биде истоветен со содржината на прифатениот план за финансиско реструктуирање.

(9) Нотарот со решение ја одобрува склучената вонсудска спогодба која содржи особено:

1) содржина на склучената спогодба и

2) список на доверители чии побарувања не се оспорени со назначување на утврдените износи и намалени износи на нивните побарувања.

(10) Нотарот решението од ставот (9) на овој член ќе го достави до Централниот регистар кој по приемот, без одлагање, ќе го објави на својата веб страница.

(11) Вонсудската спогодба има сила на извршна исправа за сите доверители со утврдени побарувања и различни доверители ако се откажале од правото на одвоено намирување.

VIII. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Член 50

(1) Скратена постапка за вонсудско спогодување се спроведува над:

1) должник со максимален износ од 1.000.000 денари на обврски според извештајот за финансиска состојба и работењето на должникот и

2) кој вработува помалку од десет работници.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член кон предлогот за вонсудско спогодување треба да се приложи:

1) извештај за финансиска состојба и работење на должникот;

2) податоци за вкупниот износ на побарувања на доверителите на денот на составување на финансискиот извештај;

3) список на доверители кои имаат право на одвоено намирување;

4) изјава на должникот заверена на нотар дека финансискиот извештај целосно и веродостојно ја прикажува финансиската состојба и работењето и

5) заверени спогодби за прифаќање на планот за финансиско реструктуирање со доверителите чии побарувања го надминуваат мнозинството од членот 47 од овој закон.

(3) Скратената постапка за вонсудско спогодување мора да се заврши во рок од 60 дена од денот на нејзиното отворање.

(4) На скратена постапка за вонсудско спогодување не се применуваат одредбите од овој закон за повереник на вонсудско спогодување.

IX. ПРАВНИ ПОСЛЕДИЦИ ОД ОТВОРАЊЕ НА ПОСТАПКА ЗА ВОНСУДСКО СПОГОДУВАЊЕ

Ден на настапување на правните последици

Член 51

Правните последици од отворање на постапка за вонсудско спогодување настапуваат наредниот ден кога огласот за отворање на постапката е објавен на веб страницата на Централниот регистар.

Дозволени плаќања на паричните обврски на должникот

Член 52

Во периодот од отворање на постапката за вонсудско спогодување до нејзиното завршување, должникот може да врши исплати само со претходна согласност од повереникот на вонсудското спогодување.

Престанување на извршување на извршните постапки и постапките на обезбедување

Член 53

(1) Постапките на извршување и обезбедување кои започнале пред отворање на постапка за вонсудско спогодување, се прекинуваат.

(2) За време на траењето на постапката за вонсудско спогодување не може против должникот да се дозволи извршување заради обезбедување, ниту извршување заради намирување на побарувања врз основа на претходно донесена извршна исправа.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесуваат на излачни и различни доверители кои правото на одвоено намирување го стекнале 90 дена пред отворање на постапката за вонсудско спогодување.

(4) Од денот на објавувањето на решението за отворање на постапка за вонсудско спогодување, носителот на платен промет престанува да врши исплати врз основа на извршни исправи пристигнати за наплата на товар на должникот.

(5) Ако носителот на платен промет добие извршна исправа за плаќање на товар на должникот по отворањето на постапка за вонсудско спогодување, истата нема да ја изврши и ќе ја врати на подносителот со образложение.

(6) По донесувањето на решение за запирање на постапка за пред стечајно спогодување, освен во случај на запирањето од членот 48 точка 2 од овој закон, носителот на платен промет извршните исправи од ставот (4) на овој член ќе продолжи да ги извршува.

Побарувања на доверители на кои има дејство отворањето на постапка за вонсудско спогодување

Член 54

(1) Правните последици од отворање на постапка за вонсудско спогодување имаат влијание врз сите побарувања на доверителите спрема должникот кои се настанати до отворањето на постапката, ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Постапката за вонсудско спогодување нема влијание врз правото за одвоено намирување на излачните и различните доверители.

Недостасани побарувања

Член 55

Недостасаните побарувања на доверителите достасуваат со отворањето на постапката за вонсудско спогодување со цел за повторно договарање на роковите и начинот на нивна исплата, а во согласност со планот за финансиско реструктуирање.

Условни побарувања

Член 56

Побарувањата врзани со услов за раскинување кој настанува по отворањето на постапката за вонсудско спогодување, се земаат предвид како безусловни побарувања, се додека не настапи условот за раскинување.

Пресметување на побарувањата

Член 57

Непаричните побарувања или побарувања чиј паричен износ не е определен се пресметуваат во парична вредност на која можат да се проценат на денот на отворањето на постапката за вонсудско спогодување. Побарувањата изразени во странска валута се пресметуваат во денари според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на отворањето на постапката.

Продажба на побарувања

Член 58

(1) Ако доверител го продаде своето побарување по отворањето на постапката за вонсудско спогодување, а истото не го пријавил во таа постапка, купувачот на побарувањето во постапката за вонсудско спогодување ги има само оние права кои би можел да ги има и продавачот, ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Ако доверител го продаде своето побарување кое го пријавил во постапката за вонсудско спогодување, купувачот ја има правната положба на продавачот, ако со овој закон поинаку не е определено.

(3) Преносот на побарувањето од ставот (2) на овој член во постапката за вонсудско спогодување може да се докажува само со јавна исправа, или ако доверителот преносот го потврди со своја изјава дадена пред спогодбениот совет кој ја води постапката.

Повремени побарување на чинење или давање

Член 59

Парични и непарични побарувања на доверител спрема должникот кои се предмет на повремени побарувања на чинење или давање, со отворањето на постапката за вонсудско спогодување се претвораат во еднократни парични побарувања.

Пребивање на побарувањата

Член 60

Со отворањето на постапката за вонсудско спогодување ќе се изврши пребивање на утврдените побарувања на доверителите со достасаните побарувања на должникот врз основа на Законот за облигациони односи.

Прекин на застарување

Член 61

Со пријавувањето на побарувањето во постапката за вонсудско спогодување се прекинува застарувањето од денот на поднесувањето на пријавата до истекот на рокот за исплата кој е определен во вонсудската спогодба, а ако вонсудска спогодба не се склучи, до правосилноста на одлуката за запирање на постапката.

Одговорност за управување во текот и по склучување на вонсудска спогодба

Член 62

(1) Должникот е должен да обезбеди мерките за финансиско реструктурирање утврдени во вонсудската спогодба да бидат спроведени во роковите одредени за нивно спроведување.

(2) Должникот е должен тримесечно да изготвува извештај за спроведувањето на финансиското реструктурирање, вклучувајќи:

- 1) опис на мерките за финансиско реструктурирање кои се спроведени и нивното влијание на должникот во поглед на ликвидноста и солвентноста;
- 2) вкупен износ на исплати на побарувањата на доверителите;
- 3) тримесечни биланси и извештај за готовински тек и
- 4) изјава на должникот дека не презел ниту една работа која за последица би имала доведување на доверителите во нееднаква положба.

(3) Должникот ги доставува извештаите од ставот (2) на овој член до Централниот регистар во рок од 45 дена по истекот на периодот за кој се однесуваат,

(4) Централниот регистар е должен извештаите од ставот (2) на овој член да ги објави на својата веб страница во рок од три дена од денот на приемот.

Утврдени побарувања

Член 63

(1) Под утврдено побарување, во согласност со овој закон, се подразбира главниот долг и каматата кои достасале до денот на донесувањето на решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување, а ако побарувањето е врз основа на извршна исправа, под утврдено побарување се подразбира целокупниот износ наведен во таа исправа.

(2) Ако со вонсудската спогодба е определено побарувањата да се исплатат во намален износ, процентот кој се исплаќа спрема вонсудската спогодба се пресметува на целиот износ на утврденото побарување од ставот (1) на овој член.

(3) Од денот на отворањето на постапката за вонсудско спогодување до денот на достасувањето утврдено со спогодбата, не се пресметува камата.

(4) Извршните исправи кои не биле пријавени во постапката за вонсудско спогодување, а кои настанале пред отворањето на постапката, за време на траењето на вонсудското спогодување ја губат правната сила во однос на должникот до истекот на рокот за извршување на вонсудската спогодба.

(5) Извршните исправи на излачните и различните доверители не ја губат правната сила за намирување од предметот на кој постои излачно, односно различно право.

(6) За време на траењето на вонсудската спогодба, на побарувањата со извршни исправи од ставот (4) на овој член, застарувањето се прекинува.

X. ПРАВНА СИЛА НА ВОНСУДСКАТА СПОГОДБА, УПИСИ И ТРОШОЦИ

Член 64

(1) Врз основа на вонсудската спогодба должникот се ослободува од обврската на доверителот да му исплати поголем процент од утврдениот во вонсудската спогодба, а роковите за плаќање се одлагаат според вонсудската спогодба. Во тие рамки должникот се ослободува од обврските спрема лицата на кои им припаѓа право на регрес (гаранти).

(2) Ако должникот по склучување на вонсудска спогодба на доверителите им исплати износ над процентот утврден во вонсудската спогодба, нема право на враќање на тој износ.

(3) Извршните исправи кои се однесуваат на побарувања од вонсудска спогодба, за делот за кој се намирени, ја губат правната сила во однос на должникот.

Извршување на вонсудската спогодба

Член 65

(1) Ако вонсудската спогодба целосно не се изврши, доверителите кои се намирени во вонсудската спогодба, не се должни да го вратат она што го примиле.

(2) Побарувањата на доверителите од ставот (1) на овој член се сметаат за целосно намирени ако се намирени износите утврдени во вонсудската спогодба.

(3) Доверителите кои се делумно намирени според вонсудската спогодба, во стечајна постапка го пријавуваат вкупното побарување намалено за износот за кој се смета дека според вонсудската спогодба се намирени.

(4) Доверителите кои ни делумно не се намирени според вонсудската спогодба, во стечајна постапка го пријавуваат побарувањето во вкупен износ на кој би имале право без склучување на вонсудска спогодба.

Ставање вон сила на вонсудската спогодба

Член 66

Вонсудската спогодба може да се побива со тужба под истите услови кои се пропишани за побивање на судска спогодба.

Уписи во Трговскиот регистар

Член 67

(1) Спогодбениот совет ќе достави до Централниот регистар и надлежниот нотар решение за отворање на постапка за вонсудско спогодување и решение за запирање на постапката.

(2) Надлежниот нотар ќе достави до Централниот регистар решение за склучената вонсудска спогодба.

(3) Централниот регистар по службена должност ќе изврши упис на податоците од ставовите (1) и (2) на овој член.

Сметководствени промени од вонсудската спогодба

Член 68

(1) Во билансот на успех на должникот како приход не се исказува намалување или престанување на обврските на должникот врз основа на:

1) престанување на побарувањето на доверителот со внесување на побарувањето во основната главнина на друштвото во постапка на зголемување на основната главнина врз основа на одобрена вонсудска спогодба и

2) намалување на побарувањето на доверителот врз основа на одобрена вонсудска спогодба,

(2) Должникот е должен со неплатениот износ на своите обврски од ставот (1) на овој член да ја покрие пренесената загуба, а потенцијалната разлика до вкупниот износ на тие обврски да ги искористи за капитални резерви.

(3) Должникот кој создал капитални резерви од ставот (2) на овој член не смее да изврши намалување на основната главнина пред истекот на рокот од десет години од одбрувањето на вонсудската спогодба и пред истекот на рокот за исполнување на сите обврски кои произлегуваат од одобрената вонсудска спогодба.

Трошоци на вонсудската спогодба

Член 69

(1) Трошоците на вонсудската спогодба ги сочинуваат:

- 1) административни трошоци за поведување и водење на постапката;
- 2) награда и надоместоци на трошоци за работата на спогодбениот совет и повереникот на вонсудското спогодување и
- 3) трошоци за кои со овој или друг закон е определено дека ќе се намируваат како трошоци на постапката за вонсудско спогодување.

(2) Со поднесување на предлог за отворање на вонсудско спогодување должникот е должен да уплати аванс за надоместување на трошоците на постапката.

(3) Трошоците за водење на постапката за вонсудско спогодување со посебен правилник ќе ги определи министерот за економија.

(4) Секој учесник во постапката за вонсудско спогодување ги сноси своите трошоци, независно од исходот на постапката.

(5) За трошоците на постапката спогодбениот совет одлучува со решение.

(6) Од имотот на должникот најпрво се намируваат трошоците на вонсудското спогодување.

XI. НАДЗОР

Член 70

Надзор врз спроведувањето на одредбите од овој закон врши Министерството за економија.

Прекршочни одредби

Член 71

(1) Со глоба во износ од 1.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе се казни за прекршок економски оператор кој:

- 1) дава заем, исплаќа аванси за добивка или добивка, исплаќа дивиденда спротивно на одредбите од овој закон;
- 2) постапува спротивно на одредбите од членот 6 од овој закон;
- 3) постапува спротивно на одредбите од членот 12 од овој закон;
- 4) нема да поведе постапка за вонсудско спогодување кога е тоа определено со овој закон;
- 5) нема да пристапи кон склучување на вонсудска спогодба пред нотар, а го прифатиле планот за финансиско реструктурирање и
- 6) не се придржува на роковите за исплата на побарувањата утврдени со вонсудската спогодба.

(2) Со глоба во износ од 200 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе се казни одговорното лице во трговското друштво и други правни лица основани согласно со закон за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 72

Се овластува министерот за економија во рок од 60 дена од влегувањето во сила на овој закон со правилник да ја пропише тарифата за водење на постапка за вонсудско спогодување.

Член 73

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија“.